

‘STIKSTOFNONSENS’

Met deze kreet veegde een van de voormannen van de boerenprotesten dit voorjaar alle zorgen van milieubeschermers en natuurliefhebbers van tafel. ‘Allemaal onzin, dat gezever over te veel stikstof. De natuur kán helemaal niet zonder stikstof!’ Misschien is het bewuste onwetendheid of een kwestie van een zeer selectief geheugen, want boeren en hun organisaties gaven al eerder blijk van een zeer beperkte natuurkennis. Sommigen rekenen alles wat groen is, dus ook de strakke biljartlakens waar hun koeien op grazen, tot de natuur. Follow the Money, internetplatform voor onderzoeksjournalistiek, kwam recent met een kosten-baten analyse voor de melkveehouderij. Conclusie: ondanks dat ze slechts voor 1,5% bijdraagt aan de waarde van de Nederlandse export, is de schade aan het milieu buiten proportie groot. Maar alle argumenten leggen het af tegen de impact van hun ‘trekkerterreur’. Veel burgers geloven wat boeren in koeienletters op borden kalken: Geen boer, geen voer. Wat in de hele discussie te weinig aan bod komt, zijn de enorme belangen van de toeleveringsbedrijven en de verwerkingsindustrie. Er is berekend dat van de totale agrarische omzet slechts 13% bestemd is voor de boeren. Dat maakt de protesten tot een bizarre aangelegenheid. De boeren strijden voor het recht om het milieu te blijven vervuilen zoals ze dat al dertig jaar of langer gewend zijn, terwijl de grootste belangen voor de huidige status quo liggen bij de veevoederbedrijven, de kunstmestproducenten, de vleesverwerkers en de producenten van bestrijdingsmiddelen. Die verdienen miljarden en de boze boeren halen voor hen de kastanjes uit het vuur.

Tot nu toe houden de natuurorganisaties zich opvallend stil. Mogelijk bang om aan populariteit in te boeten, omdat 20% van de Nederlandse burger vóór de boeren is. Kijk maar naar al die omgekeerde vlaggen in grote delen van het platteland. Of rekenen ze op de rechterlijke macht? Nu het kabinet steeds meer bereid lijkt om veel water bij de wijn te doen, zullen de verwachte slappe compromissen voor de rechter waarschijnlijk geen stand houden.

Paddenstoelenliefhebbers worden al meer dan vijftig jaar geconfronteerd met de gevolgen van de hoge stikstofdeposities. Toch zal de rol van de NMV in het debat bescheiden blijven. We hebben weliswaar een Commissie Paddenstoelen en Natuurbehoud – waar ik zelf deel van uit maak – maar het ontbreekt ons aan inzet, tijd en deels aan bevoegdheid. Als vereniging zijn we meer bezig met het ontdekken en beschrijven van nieuwe soorten, dan met maatschappelijke problemen die van grote invloed zijn op de organismen die we bestuderen. Het is goed dat onze nieuwe voorzitter voornemens is om te kijken of het in dienst nemen van een betaald medewerker haalbaar is. Wat zich echter wrekt is dat paddenstoelen geen wettelijke bescherming genieten. Bij grote bouwplannen of ingrepen in het landschap hoeft er daarom geen rekening mee te worden gehouden. Zoals wel het geval is met bijvoorbeeld vogels, zoogdieren of amfibieën. Organisaties die deze diergroepen vertegenwoordigen, voorzien in hun bestaan door wettelijk verplichte inventarisaties uit te voeren. Daar kunnen wij als NMV alleen maar van dromen. Terwijl paddenstoelen binnen de kringloop der natuur zo essentieel zijn dat ze een beter beschermde status natuurlijk zeker zouden verdienen.

door Rob Chrispijn